

6 Sancties en bevoegdheden

6.1 Bestuursrechtelijke sancties

In het stadium ‘corrigeren’ van de handhaving volgt in principe op elke overtreding, die niet beëindigd en/of hersteld is, een sanctie van de overheid. Slechts in uitzonderlijke gevallen is dit anders. Een eenmaal in gang gezet traject van begeleiden, sturen en corrigeren wordt doorgezet wanneer de opeenvolgende stappen niet het gewenste resultaat opleveren.

De kans dat een in gang gezet traject effectief is, wordt verhoogd wanneer de voorschriften en regels uit de vergunning handhaafbaar zijn. Daarom doen we een handhaafbaarheidstoets op te verlenen vergunningen.

Het merendeel van de handhavingsactiviteiten van de gemeente gaat via het bestuursrechtelijk spoor. Het college van B&W heeft vrijwel alle besluiten op het gebied van milieuhandhaving gemandateerd aan de Algemeen Directeur van de Milieudienst (zie het Algemeen Mandaatbesluit 2000).

Hoe de Milieudienst invulling geeft aan de voorbereiding van handhavings-besluiten en de besluitvormingsprocedure wordt verder uitgewerkt in de kwaliteitshandboeken. Daarin staat ook aangegeven op welk niveau de beslissing tot handhaving wordt genomen.

De taken en functies van vergunningverlening en handhaving worden niet door dezelfde medewerkers verricht.

Vormen van bestuursrechtelijke sancties

In veel gevallen zal in de fase van ‘corrigeren’ een bestuursrechtelijke sanctie worden opgelegd. Hieronder staan de verschillende opties, met hun eigen toepassingsmogelijkheden:

SANCTIE	BETEKENT	TOEPASSING
dwangsom	het opleggen van een financiële prikkel; de dwangsom kan worden vastgesteld per overtreding, per tijdseenheid of per bedrag ineens	→ in beginsel bij alle overtredingen, behalve als het belang van het voorkomen van direct (milieu)gevaar, ernstige overlast of groot gevaar voor de gezondheid, openbare orde of veiligheid zich daartegen verzet→ bij overtreding van gedragsvoorschriften→ efficiënt bij (toekomstige) herhalingen: de sanctie werkt voor onbepaalde tijd en blijft dus bestaan na het stoppen van de overtreding. Na een jaar zonder herhaling van de overtreding kan de overtreder verzoeken het besluit tot dwangsom in te trekken.
bestuursdwang	het op kosten van de overtreder ongedaan maken van de overtreding, waaronder ook sluiting van de inrichting (in spoedeisende gevallen kan dat in mondeling overleg met het bevoegd gezag)	→ bij kernbepalingen met direct (milieu)gevaar, ernstige overlast of groot gevaar voor de gezondheid, openbare orde of veiligheid (zware overtreding, spoedeisend)→ indien opgelegde en geïnde dwangsom geen effect heeft gehad en aannemelijk is dat deze ook geen effect meer zal hebben. Let op: het besluit tot dwangsom moet eerst worden ingetrokken, voordat het besluit tot bestuursdwang genomen kan worden!
intrekken vergunning	tijdelijk of permanent intrekken van de vergunning of een deel van de vergunning	→ bij overtreding van sommige APV-bepalingen wordt dit als sanctie toegepast→ met name voor het handhaven van de voorschriften voor markten en standplaatsen een geschikt instrument→ <i>bij Wm-overtredingen</i>: alhoewel het als sanctie ervaren wordt, is het eigenlijk geen sanctie, maar vloeit het voort uit de opbouw van de wet: indien bij voortdurende niet wordt voldaan aan de voorschriften, volgt intrekking→ toepassing dan: bij kernbepalingen met direct milieugevaar, ernstige overlast, etc. (intrekking van de vergunning doet de overtredingen niet stoppen en door het intrekken bestaan er geen voorschriften meer)

De *bestuurlijke boete* is een experimenteel instrument. Indien de ervaringen gunstig zijn, zal deze boetemogelijkheid wellicht opgenomen worden in de Awb, pas dan is het instrument algemeen inzetbaar voor de handhaving.